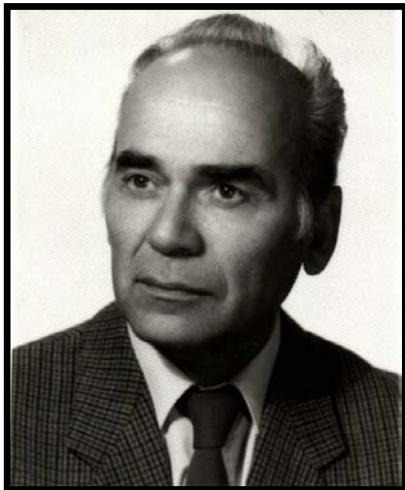

IN MEMORIAM

UMRO JE NAŠ VOJO!

Nakon duge i teške bolesti, u Čakovcu je 12. svibnja 2007. u 81. godini života umro jedan od najuglednijih članova našeg Saveza gluhih, dr. Vojo Rajčević

Ispraćaj pokojnika bio je dana 14. svibnja 2007. Naša delegacija je u ime Hrvatskog saveza gluhih, Udruge gluhih Međimurja i Saveza gluhih Zagreba položila vijence na Vojin odar i izrazila sućut njegovoj požrtvovnoj supruzi Veri. Tom vrlo dostojanstvenom ispraćaju nazočilo je osim nas gluhih i mnogo njegovih suboraca i prijatelja. Oproštajne govore održali su predsjednik Saveza antifašističkih boraca, zatim predsjednik Udruge gluhih Međimurske županije gosp. Logožar, te na kraju predsjednik Hrvatskog saveza gluhih gosp. Halec.

Nakon toga svi smo ispratili Voju do njegova posljednjeg počivališta.

Bilo nam je teško i tužno prihvatiti činjenicu da našeg Voje više nema. On će stalno biti u našim mislima i srcima. Neka mu je laka zemlja.

B. W.

ŽIVOTNI PUT VOJE RAJČEVIĆA

Mene je zapala tužna čast da nešto napišem o životu i posebno o tragičnoj mladosti Voje Rajčevića. Ne samo zato što smo bili jako dobri prijatelji, već i stoga što sam ga poznao još od bivše Kraljevine Jugoslavije.

No, idemo redom. Vojo se rodio 10. prosinca 1926. u Terezinom Polju kod Virovitice. Otac Simo bio je podrijetlom Crnogorac i komandant pogranične žandarmerijske stanice u Terezinom Polju, a majka Pera, rođena Krajnović, podrijetlom Hrvatica iz Like, bila je kućanica.

Vojo, tada je još čuo, pohađao je realnu gimnaziju u Virovitici, a u razredu je bio skupa s mojim starijim bratom Mirkom. Da ga oslobode tegobnog putovanja na relaciji Terezino Polje - Virovitica, roditelji su ga preko tjedna smjestili kod profesora preko puta moje kuće. Tako sam ja preko brata upoznao Voju, iako se nismo družili, jer sam ja ipak bio «klinja», a brat i Vojo «veliki dečki». Na žalost, došla je 1941. g. a s njome i zlo. Prvi posao ustaša kad su došli u Viroviticu bio je da pobiju i pokolju sve viđenije Srbe i Crnogorce, a među njima i Vojinog oca. Neko vrijeme ništa nisam znao o Voji, no 1942. ustaše su otjerali virovitičke Židove i golem broj Srba u Bjelovar, gdje je u nekom starom mlinu bio sabirni logor. Iz tog logora ustaše su mislili pomalo slati zatočenike u Jadovno kod Gospića, gdje su imali goleme ponore, u koje su bacali poklane žrtve. Mlin je imao, čini mi se, 4-5 katova, i Židovi su bili na najgornjem katu, a na donjem isključivo Srbi, a mislim da je tamo bio Vojo. Tad je zavladała neka epidemija, nije bilo liječnika, činjenica je da sam ja ostao potpuno gluhi, a isto tako pretpostavljam i Vojo. Partizani su

razorili ličku prugu, a Jasenovac još nije bio u funkciji pa su nas ustaše vratile doma - na kratko. Naime u Bjelovaru nisu imali uvjete za masovno ubijanje, pa im je to trebalo da se organiziraju. U međuvremenu nadbiskup Stepinac tražio je od Pavelića da poštedi mješovite brakove i u tome je uspio. Tako se spasila moja obitelj, ali ne i moji stričevi, a tako vjerojatno i Vojo s majkom. Svi ostali su pobijeni ili izručeni nacistima da ih oni pobiju.

Vojo, u čijim žilama je tekla crnogorska i lička krv kiptio je od želje da osveti svog voljenog oca. Znali su to skojevci u Bjelovaru pa su ga primili u SKOJ i prebacili u partizane. Po Vojinom pričanju, tamo su ga primili s puno razumijevanja, znali su za uobjstvo njegova oca. Bio je dodijeljen štabu, jer je bilo jasno da zbog gluhoće nije mogao biti u borbenim jedinicama. Partizani su kretali u akcije po mrklom mraku kroz šumske i planinske staze i bogaze. A mi gluhi znamo kako smo jadni i nemoćni u takvim uvjetima. Tamo u štabu svi su na neki način vodili brigu o njemu, a i on je imao razna zaduženja.

Slijedeći put kad sam ga vidio bila je 1944. g., kasna jesen, a bilo je to u selu Levinovac na oslobođenom teritoriju. Prišao mi je crnomanjasti mladić u uniformi nekadašnjeg njemačkog zrakoplovnog oficira i rekao: «Ja sam Vojo». Pita me za Mirka, mojeg brata, i za ostale iz njegova razreda. I on i ja smo se začuđeno gledali - «pa ti si isto gluhi». Iako žalosno, bilo nam je i smiješno.

Poslije oslobođenja opet smo se sreli u partizanskoj gimnaziji u Osijeku, gdje nam je omogućeno da polažemo po 2 razreda godišnje

kako bi nadoknadili godine izgubljene u ratu. A bili smo jedina dva gluha u toj školi! Tad se nismo puno družili, on je imao svoje društvo, a ja svoje. On je nastavio školovanje studijem u Zagrebu, a ja upisao srednju tehničku školu - kemiju - i nakon završetka te škole otišao raditi u Bosnu, u Lukavac kod Tuzle.

Vojo je već od 1952. g. bio član Saveza gluhih, a ja sam to postao tek 1955. po povratku iz Bosne i početkom studiranja kemije. Tad sam tek dobio prilike da se zblížim s Vojom i Cimermanom. Od Voje sam tek tad saznao da su njegovu majku Peru ustaše zbog njegova odlaska u partizane zatočili u Lepoglavi. Pavelić je 1945. g. prije svog «junačkog» bijega dao nalog da se ubiju njegovi dojučerašnji suradnici, ministar vanjskih poslova Lorković i ministar obrane, general Vokić, te svi

ostali zatočeni zbog veze s partizanima. Tako je i završila i Vojina majka Pera, svi ubijeni su bili bačeni u bunar u krugu kaznonice.

Evo, ovdje sam vam opisao ono u uvodu o «tragičnoj mladosti» Voje. Srećom, on je našao snage da nastavi živjeti. Završio je filozofski fakultet i nakon toga postao do sada jedini doktor znanosti iz redova gluhih članova. Veoma je bio cijenjen u stručnim krugovima, kao autor djela o revolucionarnoj omladini (i danas se često citira, a na internetu njegovo je ime poznato). Paralelno je bio i istaknuti čelnik našeg Saveza (jedno vrijeme predsjednik Saveza gluhih bivše Jugoslavije, a u mnogo mandata podpredsjednik Hrvatskog saveza).

Branko Weissmann

Od supruge Vere Rajčević primili smo pismo naslovljeno predsjedniku Halecu i SGNH koje u cijelosti objavljujemo:

Nakon nekoliko najgorih dana u životu smogla sam snage da Vam se javim i da se zahvalim za vaše angažiranje oko dolaska na Vojin pogreb. Zaista nemam riječi da se izrazim koliko mi je značilo što ste okupili nekoliko njegovih najdražih prijatelja i što ste došli u Čakovec. Posebno sam ja a i svi prisutni bili dirnuti lijepim, osjećajnim i toplim oproštajnim govorom. Samo onaj koji je prošao slične trenutke zna koliko takve riječi ako su iskrene znače onima koji pate.

Molim, prenesite moju zahvalnost svima koji su bili s Vama i onima koji nisu mogli doći ili su telefonom ili pismeno izrazili svoju sućut.

Ako vas put nanese u Čakovec Vi i oni koji su bili s Vama bit će uvijek dragi gost u mojoj i Vojinoj kući, dapače htjela bi da vide gdje je živio svoje posljednje dane.

Još jednom - HVALA!

Vera Rajčević

JELENA BUŠIĆ

Ranog jutra 09. ožujka pronio se glas "Umrla je Jelena". Zauvijek nas je napustila toga jutra, tiho i iznenada u 58-oj godini života.

Rođena je 21. ožujka 1949. godine u Županji gdje je završila osnovnu školu. Rano je ostala bez oca pa je, uz majku, brigu o njoj preuzeo stariji brat. Kao vrlo mlada zaposlila se u mljekarskoj industriji "Pionir" Županja. Kada se udala prestala je raditi preuzevši brigu o obitelji. Imala je troje djece i kada su porasli zaposlila se u "Županjskoj banci" gdje je radila do odlaska u invalidsku mirovinu, kojoj je prethodila prometna nesreća koju je doživjela i uslijed koje je i nastala invalidnost.

Od ranije je Jelena imala problema sa sluhom i nisu mogle pomoći niti operacije, pa je nosila slušni aparat. Uključila se u rad Udruge osoba oštećena sluha u Županji i odmah počela aktivno sudjelovati u radu iste. Vrlo brzo osvojila je simpatije članova, a zbog svojih sposobnosti i osjećaja prema bliskim osobama, ubrzo je imenovana u Izvršni odbor Udruge.

Na funkciju Predsjednice Udruge izabrana je 2006. godine po četvrti puta što dokazuje da je bila omiljena predsjednica među svojim članovima. Svojim iskrenim obraćanjem bližnjima plijenila je pažnju i poštovanje među članicama Saveza gluhih i nagluhih. Svoju dužnost obavljala je do kraja požrtvovano i pošteno, pa i u bolesti, nakon dvije teške operacije, propitivala je o radu Udruge skrbeći i u bolesničkoj postelji za svoje članove. Imala je veliko srce za sve ljude koje je poznavala i svima je htjela pomoći. To njeno veliko srce na kraju ju je otrglo od nas. Otišla je u trenutku kada je mogla još puno dati, kako svojoj obitelji, tako i nama. Imala je puno zamisli i do zadnjeg dana smo stvarali planove o budućnosti naše Udruge za koju je, možemo slobodno reći, živjela svaki trenutak svoga života. Posebno mjesto u njezinom plemenitom srcu, pored supruga i djece, zauzimao je unuk kojeg je neizmjerljivo voljela.

Jelena, u Tebi smo svi imali prijatelja i čast nam je bila zvati se Tvojim prijateljem.

Još samo jednom, posljednji puta, zahvaljujemo Ti na svemu što si u životu učinila i što si bila s nama.

M. Umbenhendt